

Motion till riksdagen 2021/22:1167

av **Magnus Ek (C)**

Sveriges nya stambanor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya stambanor för snabbtåg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har brist på både kapacitet och tillgänglighet på stambanor. Den sämsta punktligheten är enligt Trafikverkets statistik mellan Stockholm–Malmö följt av Stockholm–Göteborg. Orsaken är enligt verket bristen på kapacitet.

Sverige är ett exportberoende industriland med behov av god tillgänglighet till Europa och resten av världen. Bristen på kapacitet i det svenska järnvägsnätet försämrar inte bara möjligheterna för resenärer att välja ett miljösmart kollektivt alternativ. Det försämrar och försvårar också för företag att nå Göteborgs hamn i tid med transporter av varor som ska ut på världsmarknaden. Kapacitetsbristen på stambanan är också ett allvarligt tillväxthinder för svensk industri framåt i tiden. En utbyggd ny stambana kan avlasta godstrafikstråken.

Jämfört med år 2000 ökade resandet med tåg med hela 69 procent fram till 2019. Det regionala resandet har haft den största tillväxten. Resandet som anordnas av regionala kollektivtrafikmyndigheter har ökat stadigt. Det är positivt då det vidgar arbetsmarknadsregioner och binder samman stad och land. Utbyggnaden av nya stambanor är helt avgörande i syfte att få hela landet att leva och skapa en hållbar valfrihet åt boende utanför storstäder.

Trafikverkets prognoser visar att trenden består. Persontransporterna väntas öka med 28 procent mellan 2017 och 2040. Resandet med tåg förväntas under samma period öka med 53 procent. Det regionala resandet väntas stå för den största ökningen.

Sverigeförhandlingen hade fram till 2017 uppdraget att förhandla med kommuner om bostadsbyggande i utbyte mot att staten bygger en ny stambana. Det resulterade i avtal om över 100 000 nya bostäder. Över 30 000 av dessa bostäder berör Östergötland.

Därmed skulle en snabb utbyggnad även kunna möta en annan stor utmaning som Sverige tampas med – bostadsbristen.

För att uppnå största möjliga samhällsekonomiska nytta bör de nya stambanorna stå färdiga senast år 2035, slog Sverigeförhandlingen fast sin slutrapport. Det är först då Sverige kan förverkliga tankarna i EU:s vitbok om överflyttning av godstrafik från väg till järnväg på långa avstånd.

I ett sätt att öka utbyggnadstakten och klara finansieringen – och inte tränga undan andra infrastrukturprojekt – kan bolagisering av projekteringen och genomförandet av de nya stambanorna vara ett alternativ.

Magnus Ek (C)